

Skiforeningen

Kongeveien 5
N-0787 Oslo

Telefon (+47) 22 92 32 00
Telefaks (+47) 22 92 32 50

Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Postboks 8111 Dep.
0032 Oslo
fmoapostmottak@fylkesmannen.no

post@skiforeningen.no
www.skiforeningen.no

NO 946 175 986 MVA
Miljøfyrtårn-sertifisert

Miljøfyrtårn®

Vår ref.: LN
Deres ref.: 2014/6854-20 M-NA
Dato: 13.06.2014

Innspill til vern av åtte områder som naturreservat i Oslomarka

Det vises til «Høring av forslag til vern av åtte områder som naturreservat i Oslomarka». Frist for å sende inn innspill og kommentarer er satt til 13. juni 2014.

Løypenettet i Marka

Skiforeningen vil understreke at verneforskriftene må tilpasses det etablerte løypenettet som forutsetningsvis skal opprettholdes i verneområdene. Dersom det ikke er ønskelig med skiløyper gjennom reservatene, må løypene legges om i nye traseer utenfor verneområdene for at sammenhengen i løypenettet skal opprettholdes.

Forslaget til verneforskrifter innebærer at løypepreparering, vedlikehold av skilt og skiltstaker, merking, rydding av tilvekst, klopplegging og grunnarbeider i traseene som hovedregel forbyes i verneområdene. Samtidig er forutsetningen i grunnlaget for verneforslagene at eksisterende løyper skal opprettholdes. I områdebeskrivelsene for de foreslåtte reservatene fremheves at blant annet etablerte skiløyper *styrker friluftsverdiene og tilgjengeligheten for et stort antall mennesker i nærområdene.*

Skiforeningen er en medlemsforening med 72 000 medlemmer og tilrettelegger for ski og friluftsliv i Oslomarka. Arbeidet gjøres i forståelse med myndighetene, men uten statlig finansiering. Et grunnleggende forhold for planlegging og gjennomføring av løypenettet i Marka er at det er *sammenhengende*. Når løypene stykkes opp slik at enkelte strekninger blir omfattet av naturreservater hvor løypearbeid bare kan utføres etter innvilget dispensasjon, får dette konsekvenser også for de tilknyttede løypene utenfor reservatet.

Fylkesmannen svarte følgende på våre innspill til oppstartmeldingen: «Det er ikke ønskelig å gi et generelt unntak fra vernebestemmelsene for oppkjøring, merking, rydding og vedlikehold av skiløyper. Dette fordi det av hensyn til verneformål og verneverdier, vurderes hensiktsmessig å ha en viss kontroll både med valg av trasé (i tilfelle ønske om justering av løypa) og omfang (eks. ryddet og oppkjørt løypebredde).»

Etter Skiforeningens oppfatning kan dette neppe gi uttrykk for en riktig bruk av regelverket. Dispensasjon benyttes for unntaksvis å tillate noe som ellers er forbudt. Dersom det er ønskelig å opprettholde de etablerte løypene, samtidig som enkeltstrekninger innlemmes i naturreservat, må riktig fremgangsmåte være å legge til rette for dette i verneforskriften, og på et mer detaljert nivå i skjøtselsplanen.

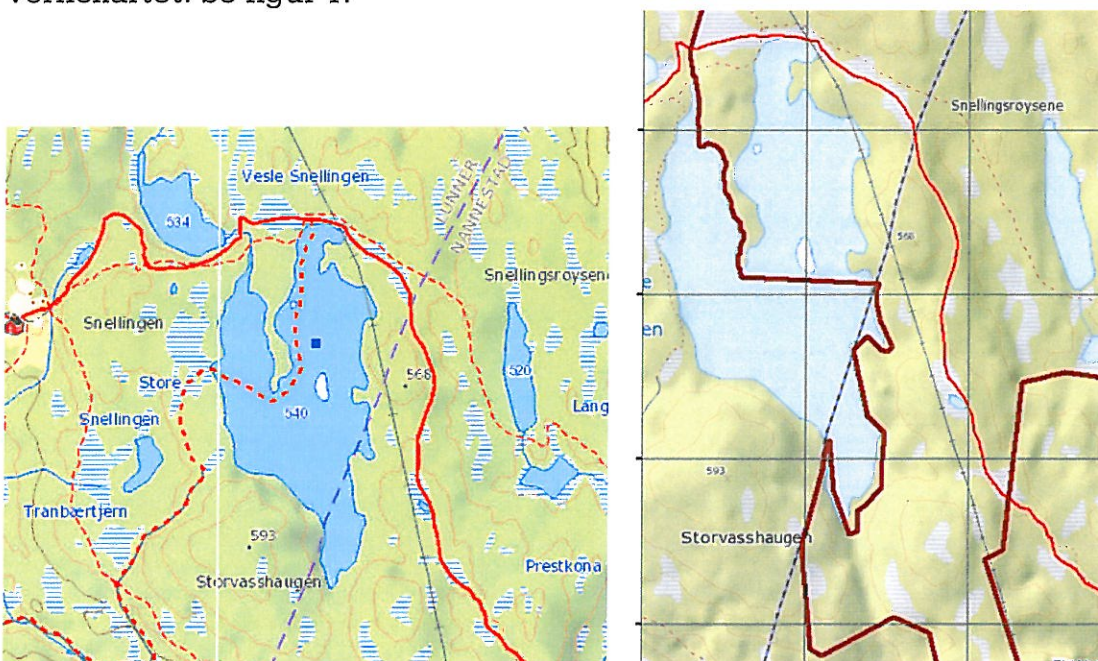

Naturmangfoldloven § 47 annet ledd (skjøtsel i verneområder) er tiltak for å kanalisere ferdsel nevnt som eksempel på tillatte skjøtselstiltak.

Nyere verneforskrifter i sammenlignbare områder er utformet slik at løypearbeid i eksisterende traseer kan videreføres i verneområdet. I Marifjell naturreservat (forskrift 19. desember 2008) er det gjort generelt unntak for vedlikehold og merking av eksisterende stier og løyper. I Gaupesteinmarka naturreservat som ligger innenfor markagrensen er det gjort uttrykkelig unntak i verneforskriften (§ 4) for rydding, merking og vedlikehold av eksisterende stier, løyper, klopper, bruer og gamle ferdselsveger, oppsetting av skilt og lignende, i samsvar med forvaltningsplan. Det er også fastsatt i forskriften (§ 6) at fredningsbestemmelsene ikke til hinder for preparering av skiløyper langs traseer inntegnet på vernekartet etter standard godkjent i forvaltningsplan.

Verneforskriftene i de nye reservatene må utformes på samme måte. For å møte klimautfordringene samt for fortsatt å kunne tilby innbyggerne sikre skiløyper også ved milde vintre, vil omlegging rundt vann og våte områder bli mer og mer nødvendig. Det bør fremgå av forskriften at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan godkjenne omlegging av eksisterende skiløyper eller at dette innarbeides i forvaltningsplanen.

De fleste eksisterende løypene er inntegnete på vernekartene men vi ber om at også løypen over vannet Store Snellingen for verneområde Snellingsrøysa tegnes inn på vernekartet. Se figur 1.

Figur 1. Bildet til venstre viser våre skiløyper i området Snellingsrøysa. Bilde til høyre viser vernekartet. Noter at skiløypen over vannet ikke er med på vernekartet.

Særlig om Blåfjell naturreservat

Som det står i utkastet til forskrift, ligger Blåfjell i et regionalt *viktig friluftsområde*. Verneprosessen ble påbegynt i 2011, med mål om å verne områder med *særskilt verdi for friluftsliv*, jf. høringsbrevet. Den foreslåtte forskriften vil imidlertid kunne bli et *hinder* for det etablerte friluftslivet i området. Innenfor reservatet ligger ca. 5 kilometer opparbeidet løypetrasé som maskinprepareres jevnlig gjennom vinteren i sammenheng med det omkringliggende løypenettet. Av sikkerhetsmessige årsaker (usikker is på vann og myrer) pågår det arbeid med omlegging av løypa langs Småvann. Tilrettelegging og vern må her ses i en helhetlig sammenheng, slik at restriksjoner i verneområdet ikke får utilsiktede virkninger for friluftslivet. Tilførselsløyper til boligområder og utfartsparkeringer i øst og nord gjør at sammenhengen i løypenettet her er særlig viktig. I høringen er det foreslått at motorferdsel i reservatet forbys, og dette vil kunne lamme løypekjøringen i de omkringliggende delene av Kjekstadmarka, inkludert tilførselsløypene som bare kan nås via kjøring gjennom verneområdet. Videreføring av løypenettet i et populært utfartsområde vil derved bare kunne skje hvis det gis dispensasjon fra vernebestemmelsene, og dette vil skape en uholdbar situasjon. Det er viktig at verneforskriften og forvaltningsplanen utformes med sikte på å ivareta det eksisterende løypenettet som har stor regional betydning.

Kjentmannsposter

Friluftsliv og opplevelsesverdier er fremholdt som viktige elementer i vernegrnlaget. I områdene som nå foreslås vernet har Skiforeningen i årevis hatt poster knyttet til det populære Kjentmannsmerket. I tråd med målsettingen om prioritering av friluftsverdier bør verneforskriften utformes slik at områdene også i fremtiden kan tilrettelegge for denne typen enkelt friluftsliv. Nedenfor er en oversikt over tidligere kjentmannsposter *innenfor* de foreslåtte verneområdene, for å illustrere hvor sentrale områdene også er for friluftslivet. Det er viktig at verneforslagene ikke blokkerer for mulighet til å utplassere kjentmanns- og orienteringsposter. Vi foreslår at det presiseres i forskriftene at vernemyndighetene kan gi tillatelse til utplassering av kjentmannsposter og lignende.

Blåfjell: Svartvannsåsen (post 1992-1994). Hjemmefrontshytta (post 1994-1996), Svabergene ved Blåfjellhytta (post 1996-1998), Kjempesteinene ved Småvassbu (post 2012-2014).

Ringsås: Kjentmannspost 1996-1998.

Lillomarka: Gryta og Slengfehøgda, kjentmannsposter 1990-1992.

Prekestolen: Kjentmannspost 1996-1998.

Snellingsrøysa: Kjentmannspost 1998-2000.

Oppsummering

Det blir vanskelig å opprettholde et sammenhengende løypenett i Marka dersom delstrekninger bare kan prepareres og vedlikeholdes etter dispensasjon. Vernemyndighetene har heller neppe et apparat for å håndtere omfanget av dispensasjonssøknader dette vil lede til. Byråkratiet i Marka begynner å bli en tung

belastning for de frivillige organisasjonene som tilrettelegger for friluftsliv. Allerede i dag opplever vi at det kan ta mange måneder å få svar på relativt enkle spørsmål knyttet til løyper i verneområder. Når man velger å etablere naturreservat som omfatter veletablerte skiløyper i et sammenhengende system, er det viktig at vernearbeidet og tilretteleggingsarbeidet koordineres, først og fremst gjennom verneforskrifter og forvaltningsplaner. Krav om dispensasjon må forbeholdes unntakstilfellene.

Med vennlig hilsen
FORENINGEN TIL SKI-IDRETTENS FREMME

Bente Lier
Generalsekretær

Øyvind Amundsen
Avd.sjef Markaavd.

